

Keď padne opona

Práve som prechádzal po Ebertstrasse keď som zahliadol ďalšiu hliadku po okraji rieky Spréva. Posledné dni sú tu stále. Obyvatelia Berlínu sa cítia vystrašene. Zachytil som to na ich tvárach a správaní. Strach doslova cítiť z ich očí. Avšak, nikto sa neodváži prehovoriť nahlas. Už teraz máme zlé meno vo svete vďaka Führerovi. Francúzska garda je všade kam sa pozrieme.

Po odmietnutí Marshallovho plánu sa Americké vojská z východnej časti stiahli. Samozrejme soviety zostali a nárokuje si oveľa väčšie územie.

Kráčal som a zachytával ako sa vo východnej časti pohybuje čoraz menej ľudí. Majú rešpekt voči garde a soviatom. Nemal som z toho dobrý pocit ale s Hansom sme boli dohodnutí už od pohrebu našich. Vždy mi vadilo ako bol on ten lepší, úspešnejší a rodičia mali z neho väčšiu radosť ale posledné matkine slova patrili mne. Nie jem. Mne.

Hans mi ponúkol prácu u nich v továrni a takú vec som v tomto období nemohol odmietnuť. Stále som neuznával to že tu na východe mali väčšie slovo Rusi ale podľa neho to má budúcnosť. Ja som dával väčšie nádeje Amerike.

...

Celý deň som bol zavretý v továrni a snažil sa dať dokopy tie kusy dreva a kože čo sa na topánkach zošívajú ale toto naozaj nie je robota pre mňa. Rusi strážia každý jeden krok a ja už som sa nevedel dočkať momentu keď vypadnem. Hovoria prevažne po rusky a očividne sa na nás dobre zabávajú.

Vychádzal som zrovna z budovy keď som zachytil ten chaos. Ľudia nadávali a tlačili svoje deti cez drôtený elektrický plot. Starých ľudí odtlačali preč. Pokúsil som sa nájsť Hansa ale jeho šichta skončila už pól druhu hodiny predo mnou. Rozbehol som sa smerom ku jeho bytovke v radovej zástavbe, ktorú ľudia zo sídliska zvykli volať čínsky múr. Ľudia stali vonku a pôsobili zaskočene, vojaci ich tlačil naspäť dnu. Nikto nechápal čo sa vlastne dej. Pretlačil som sa cez dav a vbehol do bytovky.

Schody som míňal po dvoch a na vrchnom som zakopol lebo ich bol nepárny počet. Deväť. Pamätám si to doteraz. Keď som vyšiel na piate poschodie tak som vďaka adrenalín

neregistroval pichanie v boku spôsobené nedostatkom kyslíku. Naše dvere boli rozrazené a veci v byte rozhádzané a zničené. Hansa nikde.

Nenápadne som sa pokúsil opustiť budovu a zistiť čo sa deje. Ako som vychádzal zadným vchodom určeným len pre bohatších nájomníkov, akým Hans rozhodne nebol, ale vďaka dobrému vzťahu s dcérou nájomcu som mal kľúče. V malej záhradke za bytovkou ma zahliadli nejakí muži. Rozbehol som sa po ľavej strane a snažil sa zastaviť nejaké auto alebo nájsť park kam by som sa mohol skryť. Keď som si myslel, že som sa im stratil z dohľadu som zacítil neskutočne pálivú bolesť v ramene. Napriek adrenalínu som to nečakal a stratil som vedomie.

...

2/4

Osemdesiat tri dni. Presne toľko som tu. Ak sa mi náhodou nezačal čas zlievať dokopy. Stratil som sa pri ôsmom týždni. Vtedy začali s druhou fázou. Zajtra, ak sa nepletiem by sa mal začať dvanasty týždeň.

O chvíľu znova príde približne stoosemdesiat centimetrov vysoký, zavalitý rus s výrazným prízvukom a vezme nás šiestich každého do samostatnej vypočívacej miestnosti. Dve ženy, zvyšok muži. Predpokladám, že som tu druhý najmladší. Jeden chalanisko nemôže mať viac ako sedemnást' ale je vyšší než ja. Neviem sa rozhodnúť či jeho prístup nepripúšťať si čo sa mu vlastne deje je najlepší alebo najhorší.

Započul som štrngot kľúčov a zdvihol som oči na strážnika. Vôbec sme ho nezaujímali, vlastne ani on nás netrápil. Pre niekoho znamenal spásu a pre niekoho nočnú moru. Každý tretí deň nás zvykli vyťahnuť von a spýtať sa nás zopár otázok. Konkrétne štyri.

Keď nás tu zavreli, veľa ľudí nechápalo za čo. Ja som sa zobudil na zemi opretý o stenu s obviazaným ramenom. Zdvihol som pohľad na chalana sediaceho v rohu a oslovil som ho. Naprázdno prehltoľ a naznačil mi, že tu mám byť ticho. Samozrejme, neposlúchol som a spýtal sa ho čo sa deje a či nevidel náhodou priemerne vysokého, štíhleho bruneta s veľkými očami a veľkým čelom a výrazným nosom. Začínal som sa o Hansa strachovať. Chalan povedal len, že nemá poňatia kto to je ale, že mám naňho zabudnúť a pochopiť, že Berlín je rozdelený na dva bloky, z ktorých sa viac už nedostaneme. Potom ho už len strážnik vytrhol z cely a ťahal preč, kričal po mne ešte niečo v tom zmysle, že sa nemám pýtať a ani rozprávať. Potom sa zabuchli dvere cely.

Chalana priviezli ešte v tú noc, zbičovali ho až do krvi. Tri dni ho nechali len tak a sem tam ho chodili kontrolovať. Bola to tá istá sestrička, ktorá kontrolovala aj mňa kvôli ramenu. Na tridsiatu siedmu noc prehovoril. Spomínal niečo v tom zmysle, že vie časy kedy sa striedajú, a že príde druhá fáza. Mal pravdu. Nechával sa chytať, vždy ho potom zbičovali ale získaval nové

informácie. Stále ma presviedčal o tom, že ma ´dobrý zdroj, ale že ak ma niekto z nás šancu sa odtiaľto dostať , to budem ja alebo Peter. Nevieť kto to bol ale viem, že na sedemdesiaty prvý deň ho zabili. Viac na mňa chalan neprehovoril.

“Ako sa voláte?” zaregistroval som šedé vápnom natreté steny a chlapíka s tmavými očami a hrubým hlasom.

“Thomas Schneider”

“Koľko mate rokov?”

“Dvadsaťsedem” prehltol som sliny, ktoré z odvyknutia rozprávať mi znemožnili poriadne vysloviť číslovku.

“Aké sú vaše posledné informácie o zvyšku rodiny?” zacítil som jeho teplý dych na tvári a to ma donútilo otvoriť oči.

“Rodičia zomreli druhého augusta pri autonehode a o bratovi, Hansovi Schneidrovi som naposledy niečo vedel trinásteho augusta” sťažka som znova prehltol a snažil si spomenúť na posledné slová môjho brata. Nepamätal som si ich. Ani som ich vtedy neregistroval. Nakričal som naňho niečo v zmysle, že nech sa mi stratí z očí lebo si znova tým strojom na zošívanie prepichnet prsty.

Vedel som, ktorá otázka nasleduje a rozmýšľal aké by to bolo ak by som bol zostal v ten deň doma. V našom rodinnom dome obklopenom Američanmi a Francúzmi.

“Z ktorého bloku pochádzaš Thomas?”

3/4

“narodil som sa v západnom bloku ale nachádzam sa vo východnom” pohral som sa so slovom východnom najviac ako mi to moje stuhnuté svaly na ústach povoľovali.

“Znova, skúsime to znova Thomas. Z akého bloku pochádzaš?”

“Východný” prehltol som poslednú slabiku.

“Ďakujem za tvoj čas, Thomas” prehovoril a nechal nech ma dvaja strážnici odtiahnú.

Zajtra začne tretia fáza. Viem to, lebo to vedel aj ten chalan. Keď sme ešte boli v kontakte. Spomenul mi to, musím sa dostať na ošetrovňu. Ak sa nechám zbičovať tak to bude veľmi podozrivé. Ak sa nechám zmlátiť do bezvedomia možno ma vezmú do nemocničného krídla.

Ak rozpútam bitku so strážnikom, on vie kedy ma prestať aby som nestratil vedomie, potrebujem aby to bol niekto z cely. Najlepšiou možnosťou bude niekoho obrat o jedlo, avšak v tomto štádiu neviem či sa niekomu bude zdať hlad taký dôležitý. Musím to však skúsiť, mam asi jedinú šancu dostať sa von.

...

Chlapík odetý prevažne v čiernom nám prišiel otvoriť celu a ťahá ľudí von. Odkedy sme sa vrátili z rozhovorov cítim na sebe chalanov pohľad. Kráčame dolu chodbou a zabáčame, vpravo, vľavo, vľavo, vľavo, vpravo a cez veľké plechové dvere do jedálne.

Stojím v rade a predomnou je chalan ktorý mláti ľudí na počkanie, naschvál som sa pokúsil zaradiť zaňho a vychytať možnosť uchmatnúť mu plechovú tácku a hodiť ju o zem. Nove jedlo nedostane.

“Hej, veľká hlava, saukrel, sleduj si jedlo.” prehovoril som a lakťom zrazil jeho tácku na zem.

Chalan sa otočil so zatnutou sánkou na mňa zhora pozrie. Som vysoký ale na neho nie dosť.

“Ako si ma nazval?” prehovoril zastretým hlasom prskajúc po mne.

“Saukrel, to si, nie?” prehovoril som a prišľapol mu zvyšky jedla na zemi. Cítil som vzrastajúce napätie v jedálni a asi každý jeden pár očí čo sa na nás upieral. Takéto atrakcie sa tu nestávali každý deň.

Zacítil som silnú päšť chalana a pokúsil sa tváriť že sa bránim. Vedel som že nemám šancu ani keby som to bol myslel s tou obranou vážne ale musel som im dať najavo že mojím cieľom nebolo skončiť v nemocničnom krídle. Keď som už cítil krv v ústach a bol si vedomí že toto bude finálny uder, venoval som pohľad chalaniskovi z mojej cely, uškrnul sa na mňa a kývol hlavou na znak rozlúčky.

...

Prebudil som sa na nechutnú bolesť v bruchu a v hlave. Vedel som že mam málo času a tak som sa pokúsil postaviť na nohy a presunúť sa ku práčovniam. Vedel som že sa tam dostanem cez dlhú úzku

chodbu. Keď som sa presunul do miestnosti s oblečením pre strážnikov som ho iba natiahol na moju belasú košeľu a rozbehol sa von.

Vedel som že by čo chvíľa mali byť vonku a potrebujem byť zaradený medzi strážnikmi ktorý ich budú sprevádzať. S hlavou sklonenou dole som vyšiel von a zaradil sa ku hliadke. Videl som ako na mňa máva strážnik s cigaretou v ruke. Spoznal som v ňom toho ktorý mi robieval výsluch. Vedel som že aj on ma začal pomaly registrovať a tak som sa rozbehol kým som mal náskok ku plotu, v ktorom bola veľká plechovo betónová brána. Akonáhle som však bol približne tridsať metrov od brány som zacítil ako mi pod nohami niečo buchlo a ako moje telo viac necíti zem pod nohami.

Šok ma obral sluch a začal som uvažovať nad tým, aké by to bolo keby padla opona, keby som vedel meno toho chalaniska, ktorý mi pomohol utiecť. Chcel by som venovať poslednú myšlienku Hansovi, ale patrila tomu chalaniskovi, ktorého meno som tak ukrutne zatúžil vedieť.

Všetok hluk utíchol a ja som počul iba mamine slová aby som nikdy nedopustil že ma budú podceňovať. Aby som dohliadol na Hansa a že nás ľúbi, aj keď nemala veľa možností nám to dokázať.

Išiel by som na jej a otcov hrob, keby som sa dočkal toho keď padne opona.

Bol by som u Hansa, keby som sa dočkal toho keď padne opona.

Postaral by som sa o toho chalaniska, keby som sa dočkal toho keď padne opona...